

Ochrona przed szkodnikami stanowi jeden z najważniejszych czynników technologii uprawy rzepaku jarego. Z reguły jest bardzo kosztowny. Siedziwość rzepaku ozimego może sprzyjać masowemu nalotom słodyszka rzepakowego, którego szkodliwość jest znacznie większa na plantacjach rzepaku jarego niż ozimego. Wysokie temperatury występujące w fazie zielonego pędu i kwitnienia rzepaku sprzyjają rozwojowi słodyszka, który wykazuje wówczas dużą aktywność. Skutki jego rozwoju mogą być przyczyną znacznych strat w plonie. Słodyszek może zniszczyć większość kwiatów na roślinach. Najskuteczniejsze są zabiegi wykonane odpowiednio wcześnie, na początku powstawania rodekami lub innymi działającymi insektycydów fosforoorganicznych i pyretroidów. W okresie późniejszym może zachodzić potrzeba kolejnych oprysków zwalczającymi następnymi nalotami słodyszka.

Z innych gatunków groźnych dla rzepaku jarego należy wymienić mszycę kapuścianą, gnatarza rzepakowca oraz szkodniki łuszczykowe chowacza podobnika i przyszczarka kapustnika. Realne zagrożenie ze strony szkodników pojawia się również bezpośrednio po wschodach rzepaku, kiedy to masowe występowanie pchełek rzepakowych może doprowadzić do znacznych strat w obsadzie roślin. Podstawą ochrony upraw rzepaku przed szkodnikami są i pozostaną w najbliższych latach selektywnie działające insektycydy. Liczba oferowanych preparatów owadobójczych jest znaczna, ale racjonalne ich stosowanie wymaga przestrzegania kilku zasad:

- wybór odpowiedniego terminu
- zastosowanie odpowiedniej dawki
- odpowiednia aplikacja
- przemienne stosowanie preparatów należących do różnych grup chemicznych
- uwzględnienie występowania owadów pożytecznych (preparaty o działaniu repelentnym)
- stosowanie pyretroidów w temperaturze do 20°C
- stosowanie insektycydów z grupy karbaminianów i związków fosforoorganicznych w temperaturze powyżej 15°C

Najgroźniejszą chorobą jest choroba krzyżowców, która pojawia się zwłaszcza po intensywnych opadach w okresie kwitnienia rzepaku. Rzepak jary atakowany jest przez te same choroby co rzepak ozimy, stąd te, mogą na nim wystąpić objawy porażenia przez suchą zgniliznę kapustnych, zgniliznę twardzikową i szarą pleśń. Pomimo krótkiego okresu wegetacji wskazany jest przynajmniej jeden oprysk fungicydem. Możliwe jest zastosowanie preparatu w okresie 3-4 liści rzepaku, w fazie zwanego kwiatostanu oraz opadania pierwszych płatków kwiatowych.

Przygotowanie do zbioru należy uwzględnić stopień zachwaszczenia, równomierność dojrzwania, oraz zabezpieczenie łuszczyzny przed powstaniem i osypywaniem nasion. Często stosuje się zabieg desykcji, który nie tylko niszczy chwasty, ale również wyrównuje dojrzwanie roślin w łanie. Zastosowanie w odpowiednim terminie preparaty ograniczające powstanie łuszczyzny mogą ograniczyć znaczne straty plonu. Rodziki te jednocześnie nie umożliwiają dalszy wzrost nasion.

Hodowla Roślin Strzelce

Sp. z o.o. Grupa IHAR

Rzepak jary

BIOS

99-307 STRZELCE, ul. Główna 20, woj. łódzkie,
tel. Biuro Zarządu: (024) 356 69 00; fax (024) 356 69 02,
Dział Handlowy: (024) 356 69 04, (024) 356 69 05;
www.hr-strzelce.pl e-mail: hr-strzelce@post.pl

ODDZIAŁY:

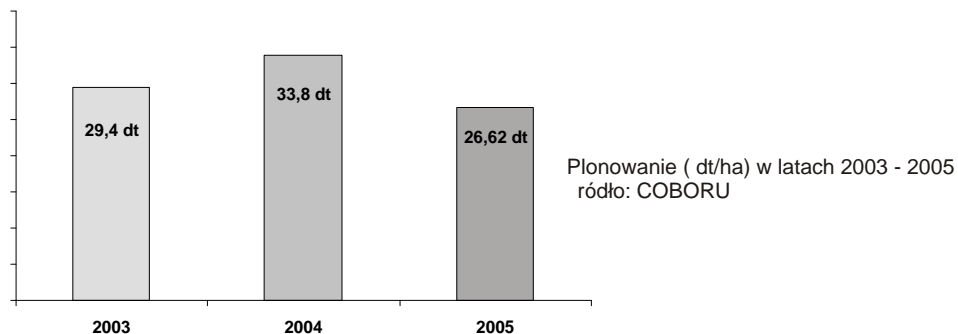
BOROWO
woj. wielkopolskie
64-020 Czempin
powiat Kościelny
tel. (061) 282 72 67
fax (061) 282 62 97

KO CZEWICE
woj. kujawsko-pomorskie
87-140 Chełmno
powiat Toruń
tel. (056) 675 92 97
fax (056) 675 92 27

MAŁYSZYN
woj. lubuskie
66-400 Gorzów Wielkop.
ul. Myliborska 81
tel. (095) 722 85 20
fax (095) 720 39 68

BIOS odmiana zarejestrowana w 2005 roku

- wysoki potencjał plonowania
- wcześnie dojrzewa
- charakteryzuje się dobrymi parametrami jako ciowymi i zdrowotności
- wysoka masa tysiąca nasion
- dobra odporność na choroby
- wysokość łanu 120 cm (wg. COBORU)

Wiskorzystanie z uprawy rzepaku ozimego równie odnosi się do korzyści, jakie niesie ze sobą uprawa rzepaku jarego. Obie formy rzepaku stanowią doskonały przedplon, redukując szczególnie niekorzystne następstwa zbyt gęstego nasilenia upraw zbożowych. Rzepak jary przynosi również inne korzyści. W gospodarstwach o intensywnym profilu upraw, z dużym udziałem roślin ozimych, rzepak jary umożliwia rozłożenie w czasie niezbędnych prac związanych z siewem i zbiorem. Uprawa rzepaku jarego zalicza się do stosunkowo tanich. W porównaniu z uprawą rzepaku ozimego zmniejszone są koszty nawożenia i ochrony przed chwastami oraz chorobami.

Przygotowanie stanowiska wiąże się z uprawą gleby. Orka oraz uprawa przedsiewna ma na celu przede wszystkim zachowanie jak największej ilości wody z okresu jesienno-zimowego. Zadaniem uprawki przedsiewnych jest stworzenie odpowiednich warunków do siewu nasion na głębokość 1-2 cm w glebie spulchnionej, ale nie przesuszonej. Zbyt głębokie umieszczenie nasion może uniemożliwić przebicie się kiełkujących roślin do powierzchni, a także osłabić i narazić na choroby: zgorzele.

Termin siewu rzepaku jarego przypada na ostatnią dekadę marca i pierwszą (względnie drugą) dekadę kwietnia. Ryzyko niesie ze sobą zarówno zbyt wczesny, jak i spóźniony siew. W przypadku pierwszym niskie temperatury opóźniają wschody

i niosą ze sobą ryzyko wystąpienia zgorzeli. W przypadku drugim rzepak jary nie wykorzystuje zapasów wody i wchodzi w kolejne stadia rozwojowe ze znacznym ryzykiem efektów suszy. Dokładne określenie pory siewu z reguły sprawia problem, gdyż uzależnione jest od warunków atmosferycznych na przedwiośnie.

Ilość oraz sposób wysiewu musi zapewnić optymalne zagęszczenie łanu, które dla rzepaku jarego wynosi 100-120 roślin na 1m². Uwzględniając masę tysiąca nasion (z reguły mniejsza niż MTN rzepaku ozimego) oraz siłę kiełkowania, ilość wysiewu wynosi od 4 do 5 kg/ha. Zwieszczenie obsady roślin ma niekorzystny wpływ na rozwój roślin, przyczynia się do konkurencji między roślinami, osłabia tkanki łądzy, zwiększając ryzyko wylegania, a ponadto zwiększa ryzyko wystąpienia chorób. Rzepak jary z reguły wysiewa się w rozstawie identycznym jak zboża, tj. 12-15 cm, co wiąże się ze stosowaniem herbicydów. Siew w szerszym rozstawie (24-30 cm) umożliwia pielęgnowanie mechanicznie.

Nawożenie azotem - najbardziej plonotwórczy składnik stosowany jest w dawce do 80 kg N/ha jednorazowo przed siewem. Dawki dzielone na przedsiewne i pogłównne stosowane są przy 100 do 130 kg N/ha. Dawka przedsiewna stanowi do 1/3 całej dawki. Rzepak jary bardziej efektywnie wykorzystuje azot glebowy niż rzepak ozimy.

Nawożenie fosforem i potasem - w zależności od rodzaju przedplonu i zasobności gleb, zalecane dawki fosforu wynoszą od 40 do 75 kg P₂O₅/ha, natomiast potasu od 110 do 150 kg K₂O/ha. Nawozy te najlepiej wysiać jesienią, jedynie w przypadku gleb lżejszych nawozy potasowe można wysiać również wczesną wiosną, mieszając z glebą na głębokość 10-15 cm.

Stosowanie innych składników pokarmowych wpływających na rozwój roślin, wielkość plonu nasion, jak i jego jakość należy wymieniać:

magnez nawożenie powinno zapewnić 20-40 kg MgO/ha;

siarka dawka powinna wynosić 15-20% całkowitej dawki azotu, najlepiej zastosować siarczan amonu w dawce 80-100 kg/ha (19-24 kg S/ha).

Pojawiają się specyficzne objawy niedoborów mikroelementów, jak również makroskładników, mogą być eliminowane przez dolistne nawożenie i dokarmianie plantacji rzepaku jarego odpowiednimi nawozami. Terminy dolistnego dokarmiania i nawożenia rzepaku: faza 6-8 liściowego, faza zwartego zielonego pokonania; faza zielonej łuszczyzny.

Regulacja zachwaszczenia - herbicydy można stosować:

- przed wysiewem nasion (mieszając z glebą)
- bezpośrednio po siewie (najliczniejsza grupa rodków)
- w fazie 2-6 liści rzepaku
- przed niwami, w dojrzewającym łanie

Efektywność stosowania rodków doglebowych i bezpośrednio po siewie uzależniona jest od wilgotności gleby i precyzji wykonanego zabiegu.